

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. *С. Г. М.*

Протокол № 6 від «20» лютого 2019 р.

№3020022019

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

**Законодавство України у сфері соціального забезпечення,
соціального обслуговування та соціальної роботи**

підготовки бакалавра

спеціальності 231 Соціальна робота

освітньої програми Соціальна робота

Програма навчальної дисципліни «Законодавство України у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота, за освітньою програмою Соціальна робота.

Розробник: Чернета Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Рецензент: Юхимюк Ольга Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 11 від 31 січня 2019 р.

Завідувач кафедри: Гусак П.М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
протокол № 6 від 31 січня 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету Антонюк В.З.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Лабораторні ___ год.
		Індивідуальні _____ год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Самостійна робота 128 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчального курсу «Законодавство України у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи» складена відповідно до навчального плану підготовки здобувача першого рівня вищої освіти. Навчальний курс спрямований на аналіз та вивчення основних механізмів правового регулювання соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи. Навчальна програма ґрунтується на системному підході до аналізу нормативно-правового забезпечення соціальної роботи і компетентнісному підході до визначення якості підготовки соціальних працівників, здатних працювати у правовому полі.

Вивчення навчальної курсу «Законодавство України у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечить оволодіння сучасними теоретичними і прикладними знаннями з аналізу та застосування норм права, допомагатиме подальшому професійному зростанню в умовах удосконалення правового регулювання соціальної сфери.

Метою навчальної дисципліни «Законодавство України у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи» є засвоєння студентами теоретичних засад законодавства у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи, формування основних умінь і навичок, застосування норм права у практичній діяльності.

Завданнями курсу є:

- розкриття теоретико-методологічні основи змісту основних нормативно-правових документів, які забезпечують організацію діяльності соціального працівника у сфері соціального забезпечення;
- аналіз норм правових документів, які регламентують організацію діяльності у

соціальної сфері, враховуючи кожного учасника цього процесу;

- розробка на основі типових, документи для організації практичної діяльності соціальних працівників.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

- здатність організовувати та визначати цілі і завдання професійної діяльності відповідно до чинного законодавства у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи;

- готовність використовувати набуті соціально-правові знання у професійній діяльності;

- готовність до міжособистісної взаємодії з різними категоріями клієнтів при вирішенні певних проблем;

- готовність до соціально-правового супроводу різних категорій клієнтів;

- готовність до розробки нормативної документації, необхідної для реалізації професійної діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання представляється у вигляді таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретико-методологічні засади у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи					
Тема 1. Теоретичні засади базових нормативних документів у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи	11	2	-	8	1
Тема 2. Теоретичні засади базових нормативних документів соціальної роботи	11	-	2	8	1
Разом за модулем 1	22	2	2	16	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Правовий супровід роботи соціального працівника в сфері соціального забезпечення					
Тема 3. Надання соціальної допомоги сім'ям з дітьми	15	2	2	10	1
Тема 4. Умови призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям	13	2	2	8	1
Тема 5. Надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг	13	2	2	8	1
Тема 6. Допомога учасникам АТО та	15	2	2	10	1

членам сімей загиблих під час АТО					
Тема 7. Соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам	15	2	2	10	1
Тема 8. Соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам	20	2	2	16	-
Тема 9. Соціальна допомога по безробіттю	13	2	-	10	1
Тема 10. Система пенсійного забезпечення в Україні	16	2	2	12	-
Разом за змістовим модулем 3	120	16	14	84	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Правовий супровід роботи соціального працівника в сфері соціального обслуговування					
Тема 11. Поняття та ознаки соціальних пілг як виду соціального забезпечення.	19	2	2	14	1
Тема 12. Правові основи надання соціальних послуг	19	2	2	14	1
Разом за змістовим модулем 3	13	4	4	28	2
Всього годин:	180	22	20	128	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади у сфері соціального забезпечення, соціального обслуговування та соціальної роботи		
1.	Відповідність соціального забезпечення міжнародним стандартам соціального захисту.	4
2.	Порівняння тлумачення поняття «соціальне забезпечення» в міжнародному та українському законодавстві.	8
3.	Основні функції та призначення соціального обслуговування, соціальної роботи	4
Змістовий модуль II. Правовий супровід роботи соціального працівника в сфері соціального забезпечення		
4.	Поняття та ознаки державних допомог	12
5.	Допомога в разі вагітності та пологів	8
6.	Допомога по догляду за дитиною	12
7.	Загальне поняття пенсій та їх види.	12
8.	Поняття та умови призначення пенсії за вислугу років.	16
9.	Поняття і принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.	12
10.	Суб'єкти системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.	12
Змістовий модуль III. Правовий супровід роботи соціального працівника в сфері соціального обслуговування		
11.	Основні види допомоги та пілг багатодітних сімей	6
12.	Поняття та ознаки соціальних пілг як виду соціального забезпечення.	6
13.	Відмітність соціальних пілг від інших, близьких за змістом і способом надання.	6
14.	Поняття, ознаки та принципи соціального обслуговування.	6

15.	Органи, які здійснюють соціальне обслуговування.	4
	Разом	128

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форми оцінювання: усне опитування у вигляді мультимедійного представлення розроблених по темах проєктів, модульна контрольна робота, підсумковий тест.

Таблиця 6.1

Критерії оцінювання висвітлення основного завдання (доповіді) студента на практичному занятті

Бал	Критерії		
	<i>Характер пізнавальної діяльності</i>	<i>Структура відповіді</i>	<i>Характер відповіді</i>
1	Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує виклад матеріалу за лекцією та одним підручником	Глибоке усвідомлення представлених позицій
2	Виділення та роз'яснення всіх ключових моментів	Поєднує виклад матеріалу за лекцією і кількома підручниками, користуючись записами	Розуміння теорії питання та прикладного її застосування
3	Повне розкриття питання, підкріплення викладу фактами та описаними прикладами	Поєднує виклад матеріалу за лекцією і кількома підручниками, не користуючись записами	Виділення ключових позицій питання та акцентування на них уваги
4	Наведення власних прикладів щодо прикладного застосування розкритих проблем	Чітка структурована відповідь за попередньо підготовленим планом та детальним описом його позицій, використання додаткових джерел	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми, узагальнення викладеного у вигляді чіткого переліку позицій

Таблиця 6.2

Розподіл балів для денної форми навчання

Поточний контроль (макс = 40 балів)										Модульний контроль (макс = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1										Модуль 2				
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2								Змістовий модуль 3	МКР 1	МКР 2	МКР 3		
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8					T 9	T 10
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10	30	20	100

Шкала оцінювання

Таблиця 6.3

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1 Конституція України : прийнята 28 червня 1996 р., із змінами від 08.12.2004р. // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 2. – 44 с.

2 Сімейний кодекс України : прийнятий 10 січня 2002 року № 2947–III, станом на 19 квітня 2011р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

3 Закон України „Про освіту” : прийнятий 5 вересня 2017р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

4 Закон України „Про дошкільну освіту” : прийнятий 11.03.01р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015 р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

5 Закон України „Про загальну середню освіту” : прийнятий 13.05.99 р., із змінами та доповненнями станом на 28 вересня 2017р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

6 Закон України „Про позашкільну освіту” : прийнятий 22.06.2000 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

7 Закон України «Про пробацію» : прийнятий 18.01.2013 року № 1197-1 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45499

8 Закон України „Про професійно-технічну освіту” : прийнятий 11.02.99 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

9 Закон України „Про вищу освіту” : прийнятий 1 липня 2014 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

10 Закон України „Про охрану праці” : прийнятий 14.10.92 р., із змінами та доповненнями станом на 05.04.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

11 Закон України „Про авторське та суміжні права” : прийнятий 23.12.93р., із змінами та доповненнями станом на 05.12.12р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

12 Закон України „Про відпустки” : прийнятий 15.04.96 р., із змінами та доповненнями станом на 06.06.2015р. [Електронний ресурс} // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

13 Закон України „Про державну допомогу сім’ям з дітьми” : прийнятий 21.11.1992р., із змінами та доповненнями станом на 01.02.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

14 Закон України "Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю" : прийнятий 21.06.2001р., із змінами та доповненнями станом на 28.12.2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

15 Закон України "Про соціальні послуги" : прийнятий 19.06.2003р., із змінами та доповненнями станом на 21.02.2016р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

16 Закон України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей" : прийнятий 24.01.1995 № 20/95-BPP [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>

17 Загальне положення про центр соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді : постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 573 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/573-2013-%D0%BF>

18 Закон України "Про запобігання захворюванню на синдром імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення" : прийнятий 1991 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до закону : www.zakon.rada.gov.ua

19 Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" : прийнятий 1991 р., станом на 8 липня 2010 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до закону : www.zakon.rada.gov.ua

20 Закон України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" : прийнятий 05.10.2000 № 2017-III, із змінами та доповненнями станом на 07.04.2012р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

21 Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей : Закон України, 2 черв. 2005 р., № 2623-IV // Уряд. кур’єр. – 2005. – 1 лип. – С. 10.

22 Закон України “Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам” : прийнятий 16 листопада 2000 року № 2109–III [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua.

23 Декларація прав дитини : прийнята 1959 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до декларації : www.zakon.rada.gov.ua

24 Декларація про права інвалідів : прийнята 1975 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до декларації : www.zakon.rada.gov.ua

25 Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2004 р. № 1126 «Про заходи щодо вдосконалення соціальної роботи із сім’ями, дітьми та молоддю» [Електронний ресурс] // Режим доступу до декларації : www.zakon.rada.gov.ua

26 Наказ Міністерства соціальної політики України від 16.05.2012 р. № 282 «Про затвердження Порядку розроблення державного стандарту соціальної послуги» [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua.

27 Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105, зі змінами [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

28 Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням: Закон України від 18.01.2001 р. № 2240-ГГГ, зі змінами [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

29 Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам : Закон України прийнятий 18.05.2004 № 1727-IV, зі змінами [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

30 Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми : постанова Кабінету Міністрів України 27 грудня 2001 р. № 1751 [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

31 Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення : постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 413 [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

32 Порядок надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505 [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

33 Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи : постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 [Електронний ресурс] // Режим доступу : www.rada.gov.ua

34 Типове положення про службу у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2007 р. № 1068 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1068-2007-%D0%BF>

Додаткова література

35 Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. для ВНЗ / О. В. Безпалько. – Київ : Центр навч. літ., 2005. – 176 с.

36 Валеев Р.Г. Освітнє право України : навч. посібник / Валеев Р. Г. – Луганськ : Луганська правова фундація, 2011. – 287с.

37 Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей : права дитини : зб. док. — Львів : Оксарт, 1995.

38 Вступ до соціальної роботи / за ред. Т. Семигіної, І. Міговича. – Київ : Академвидав, 2005. – 326 с.

39 Горпинич О. В. Соціальна робота як фактор формування громадянського суспільства : дис.... канд. філос. наук : 09.00.03 / Горпинич О. В. ; Запорізький держ. ун-т. – Запоріжжя, 2005. – 197 с.

40 Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями : метод. матеріали для тренера / авт.-упор.: О.В. Безпалько, Т.П. Авельцева, О.М. Петрик, Г.О. Притиск ; за заг. ред. І.Д. Звереві. – Київ : Наук, світ, 2004. – 69 с.

41 Жуков В. Соціальна політика: світові тенденції та моделі, застосування в Україні / Жуков В. // Соціальна політика та менеджмент у соціальній роботі / за заг. ред. І. Звереві та Г. Лактіонової. – Київ : Наук, світ, 2001. – С. 8–23.

42 Захист і забезпечення дотримання життєвих і майнових прав дітей : тематична Державна доповідь про становище дітей в Україні за підсумками 2001 року. – Київ : ДПКСМ, 2002.– 160 с.

43 Захист житлових та майнових прав дітей : інформаційно-методичні рекомендації для соціальних служб у справах неповнолітніх / Ж.В.Петрочко [та ін.]. – Київ, 2004. – 84 с.

44 Захист прав дитини як соціально-педагогічна проблема // Соціальна педагогіка : підручник / за ред. А.Й. Капської. – Київ : ЦНЛ, 2003. – С. 116-122.

45 Збірник нормативно-правових актів у сфері захисту прав дітей / упоряд. І.Н. Туркевич, В.П. Пастухов та ін. – К. : Дитячий Фонд ООН "ЮНІСЕФ", 2002.– 318 с.

46 Іванова І. Б. Соціальна служба як професійна референтна група : матеріали наук.-практ. конф. 12 травня 2005 р., м. Черкаси / Іванова І. Б. ; ред. кол.: В.В. Москаленко, Н.І. Кривоконь, Н.М. Дембіцька. – Київ : Фенікс, 2005. – С. 237–244.

- 47 Інформування населення про соціальні та реабілітаційні послуги: методичний посібник / Тетяна Семигіна, Ганна Коришова, Олена Іванова ; проект ПРООН «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – Київ : К.І.С., 2013. – 104 с.
- 48 Карпенко О. Законодавче забезпечення сімейних форм утримання та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за законодавством України / О. Карпенко // Підприємство, господарство і право. – 2001. – № 3. – С. 58-60.
- 49 Карпенко О. Сімейні форми утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: проблеми правового реформування / О. Карпенко // Право України. – 2001. – № 3. – С. 79-81.
- 50 Кислий О. Є. Демографічний вимір історії / Кислий О. Є. – Київ : Арістей, 2005. – 328с.
- 51 Мироненко В. Захист інтересів дітей у разі розірвання батьками шлюбу / Мироненко В. // Підприємство, госп-во і право. – 2005. – № 2. – С. 99–102.
- 52 Папська А. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч. посіб. / Папська А. – Київ : УДЦССМ, 2001. – 219 с.
- 53 Права дітей та підлітків : навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім „Плеяди”, 2010. – 52 с.
- 54 Права дитини : сучасний досвід та інновації : зб. інформац. і метод, матеріалів ; за заг. ред. Г. Лактіонової. – Київ : Либідь, 2005. – 252 с.
- 55 Пеша І.В. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : (проблеми реформування) / І.В. Пеша. – Київ : Логос, 2000. – 86 с.
- 56 Потопахіна О. М. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : дис... канд. наук : 12.00.05 / Потопахіна Ольга Миколаївна. – 2008.
- 57 Право соціального забезпечення в Україні : підруч. / за ред. Т. А. Занфірової, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. - 2-ге вид., переробл. і доповн. – Харків : ФІНН, 2012. – С. 106-134.
- 58 Право соціального забезпечення [Електронний ресурс] : навч. посіб. : електронне вид. / С. М. Прилипко [та ін.] ; за ред. В. В. Жернакова. – Харків : Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого", 2013. – 126 с.
- 59 Право соціального забезпечення в Україні : підручник / О. М. Ярошенко, Г. О. Барабаш, Н. М. Вапнярчук та ін. ; за ред. О. М. Ярошенка. – 4- те вид., переробл. і допов. – Харків : Право, 2015. – 458 с.
- 60 Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник / Б. І. Сташків. – Чернігів : ПАТ "ПВК" "Десна", 2016.- 692 с.
- 61 Соціальна робота / за ред. А. Капської. – Київ : Центр навч. літ., 2004. – С. 173–175.
- 62 Соціальна служба в Україні: соціально-психологічні засади формування й ефективного функціонування : матер. наук.-практ. конф. (12 травня 2005 р., м. Черкаси) / ред. кол. : В.В. Москаленко, Н.І. Кривоконь, Н.М. Дембіцька. – Київ : Фенікс, 2005. – 664 с.
- 63 Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / ред.: В.М. Синьов ; Держ. центр соц. служб для молоді ; Державний департамент України а питань виконання покарань. – Київ, 2003. – 220 с.
- 64 Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, О.І. Янкович, З.П. Бондаренко, Т.Л. Лях ; Луган. держ. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Християн, дит. фонд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : ДЦССМ, 2004. – 266 с.
- 65 Токарева В.І. Сімейне право України : практикум / Токарева В.І. – Київ : Знання, 2007. – 284 с.
- 66 Тюптя Л.Т. Проблемний підхід до процесу соціальної роботи / Тюптя Л.Т. // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами : тези доп. – Київ : Вид-во "Університет "Україна", 2005. – С. 266–268.
- 67 Управління діяльністю соціальних служб : метод. посібник / [авт. кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] ; упорядн.-заг. ред.

О. Іванова, Н. Гусак ; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – Київ : К.І.С., 2013. – 178 с.

Інтернет-ресурси

Офіційний сайт Пенітенціарної служби України - <http://www.kvs.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства соціальної політики – <http://www.mlsp.gov.ua/>
Офіційний сайт Міністерства освіти і науки - [http:// mon.gov.ua](http://mon.gov.ua)

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Характеристика основних груп нормативних документів соціальної роботи.
2. Регламентуючі та дорадчі міжнародні документи соціального спрямування.
3. Загальна декларація прав людини (ООН, 10 грудня 1948 р.),
4. Міжнародний пакт про цивільні і політичні права,
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (Нью-Йорк, 19 грудня 1966 р.).
6. Конвенція про права дитини (1989р.)
7. Європейські міжнародні стандарти в галузі соціального права: вплив на національну юридичну практику.
8. Відповідність соціального забезпечення міжнародним стандартам соціального захисту.
9. Пряме застосування міжнародних актів після їх ратифікації; включення основних положень міжнародних актів у тексти національних законів; реалізація положень ратифікованих або нератифікованих актів за допомогою внутрішнього законодавства.
10. Конституційні засади соціальної роботи. Поняття соціального захисту населення.
11. Співвідношення понять “соціальна робота” і “соціальний захист”.
12. Моделі соціального захисту населення.
13. Соціальний захист в Україні.
14. Соціальна робота як складова соціальної політики держави.
15. Мета, завдання та суб’єкти соціальної політики держави.
16. Соціальні стандарти.
17. Мінімальні державні соціальні стандарти та соціальні гарантії.
18. Соціальні норми та нормативи.
19. Прожитковий мінімум.
20. Поняття та основні види соціальних послуг.
21. Забезпечення прав громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, на соціальні послуги.
22. Організація діяльності з надання соціальних послуг.
23. Мінімальний базовий комплекс соціальних послуг.
24. Договір про надання соціальної послуги.
25. Індивідуальний план надання соціальної послуги.
26. Соціальний працівник як надавач соціальних послуг, його основні права та обов’язки.
27. Соціальний працівник як суб’єкт соціальної роботи.
28. Нормативні документи, які регламентують діяльність соціального працівника в дошкільних закладах. Посадові обов’язки соціального працівника дошкільного закладу. Особливості правового супроводу дітей дошкільного закладу.
29. Правове забезпечення діяльності соціального працівника в загальноосвітніх закладах різного типу.
30. Права та обов’язки учасників навчально-виховного процесу.
31. Посадові обов’язки соціального працівника в загальноосвітнього закладу.
32. Особливості супроводу учнів.
33. Соціальна допомога сім’ям з дітьми

34. Характеристика видів соціальних допомог сім'ям з дітьми та основні умови їх призначення
35. Соціальна допомога у зв'язку з вагітністю та пологами
36. Одноразова соціальна допомога при народженні дитини
37. Соціальна допомога одиноким матерям (батькам)
38. Соціальна допомога опікунам (піклувальникам)
39. Соціальна допомога при усиновленні
40. Тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів
41. Одноразова допомога «Матері-героїні»
42. Умови призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям
43. Поняття та критерії оцінювання малозабезпечених сімей
44. Перелік документів необхідних для отримання допомоги малозабезпечених сімей
45. Призначення та припинення виплати державної соціальної допомоги малозабезпечених сімей
46. Основні види допомоги та пільг багатодітних сімей
47. Надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг
48. Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи
49. Право на отримання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам
50. Відмова у призначенні щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам
51. Допомога учасникам АТО та членам сімей загиблих під час АТО
52. Соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам
53. Щомісячна грошова допомога особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу
54. Поняття «дитина-інвалід» та «інвалід з дитинства».
55. Право на соціальну допомогу дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства
56. Умови призначення, припинення та поновлення соціальної допомоги і особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.